

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.32/2025/16. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2025. július 3. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. október 24. napján kelt 401.B.67/2024/34. számú ítéletét megváltoztatja.

A börtönbüntetés tartamát 2 (két) évre enyhíti, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára utalást mellőzi.

A vádlott 2024. január 20. napjától 2024. október 24. napjáig közigazgatási terület elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt állt.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2024. október 24. napján kihirdetett 401.B.67/2024/34. számú ítéletével vádlott vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 170. § (1), (6) bekezdés I. fordulata]. Ezért őt – mint különös visszaesőt – 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy legkorábban a kiszabott börtönbüntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az általa előzetes fogvatartásban töltött időnek a beszámításáról és kötelezte őt az eljárás során felmerült 283.061 forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélettel szemben a vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést. Az ügyészség képviselője az ítéletet a kihirdetésekor tudomásul vette.

[3] Fellebbezése írásbeli indokolásában a védő kiemelte, hogy széleskörű bizonyítás folyt elsőfokon, ugyanakkor a kihallgatott tanúk nem közvetlenül tapasztalták a történeteket, mert vagy később érkeztek a helyszínre, mint például a rendőrtanúk, vagy csupán hallomásból értesültek, mint például tanú3, az intézményben ügyeletet ellátó dolgozó.

[4] Védenccé mindvégig tagadta, hogy a baráti viszonyban álló sértett sérelmére bűncselekményt követett volna el. Védekezése szerint ő csak a kést vette el, amellyel sértett1 saját magát sebesítette meg. Ezt a sértett is megerősítette a nyomozati vallomásában, majd bírósági kihallgatásakor már nem emlékezett a történetekre.

[5] A tanúk, akik még a helyszínen, illetve majd később megtekintették a kamerafelvételt, nem tudták, hogy a felvételen a vádlott kezében volt-e egyáltalán kés, és hogy akkor szúrta-e vagy akkor vette el a kést a sértettől.

[6] tanú5 tanú arról tett említést, hogy két kamerafelvételt írtak ki pendrive-ra, amit nem tudtak megnyitni. Hivatkozott még arra, hogy a tárgyaláson lejátszott felvétel nagyon rossz minőségű, az eseményeket egy beltéri oszlop takarja.

[7] A védő szerint kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy a vádlott elkövette a terhére rótt bűncselekményt, ezért a felmentést célzó fellebbezését továbbra is fenntartotta. Másodlagosan a büntetés enyhítését indítványozta, mivel megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem vette kellő mértékben figyelembe az enyhítő körülményeket, így a kísérleti szakban maradást, a vádlott megromlott egészségi állapotát, több krónikus szervi betegségét, és súlyos egészségromlásból adódó munkaképtelenségét. Méltányolandónak tartotta azt is, hogy maga a vádlott volt az, aki elsősegélyt nyújtott a sértettnek.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a B.20/2025/3. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[9] A fellebbezések irányára figyelemmel rögzítette, hogy a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében a felülbírálat teljeskörű, a védelmi fellebbezések a Be. 598. § (2) bekezdés alapján tanácsülésen elbírálhatóak. Bejelentette, hogy nyilvános ülés tartása esetén azon nem kíván részt venni.

[10] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perrendszerűen folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a releváns és még elérhető bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve – a vádlott tagadásával szemben és a sértett következtelen vallomásai mellett – mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást. E tényállás mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, így felülbírálatra alkalmas.

[11] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben tett eleget. A tényállás alapján okszerű következtetést vont a vádlott elkövetéskori tudattartalmára és szándékára, valamint azon keresztül bűnösségére nézve. Az elsőfokú bíróság a jogi minősítés rögzítésekor – figyelemmel a vádlottnak az 1978. évi IV. törvény 137. § 15. pontja szerinti különös visszaesői minőségére, továbbá a Btk. 38. § (2) bekezdés b) pontjában és a 4/2013. számú kúriai állásfoglalásban kifejtettekre is – helyesen alkalmazta a Btk. 2. § (1) bekezdésének megfelelően az elkövetéskori büntető törvénykönyv rendelkezéseit, valamint a 3/2013. BJE szerint irányadó felsőbbbírói gyakorlatnak megfelelően minősítette kísérletként a vádlott testi épség elleni bűncselekményét.

[12] A vádlott bűnösségét vitató és felmentését célzó védelmi fellebbezésekkel szemben rámutatott arra, hogy a tényállás rögzítése, valamint a bizonyítékok értékelése az

elsőfokú bíróság joga és kötelezettsége, így a megállapított tényállást a releváns bizonyítékok újraértékelése útján támadó fellebbezések – a Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltakra is tekintettel – a másodfokú eljárásban nem foghatnak helyt.

[13] A törvényszék a bűnösségi körülményeket értékelve a büntetési célok elérésére alkalmas és méltányos végrehajtandó börtönbüntetést, továbbá megfelelő mértékű közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki a különös visszaeső vádlottra. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját szintén törvényesen határozta meg.

[14] A bűnügyi őrizetben töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről ugyancsak a törvényi előírásoknak megfelelően rendelkezett.

[15] Mindezek alapján az ügyészség az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[16] A másodfokú eljárás során vádlott vádlott küldeményei a bejelentett lakcíméül szolgáló hajléktalanok átmentei szállójáról nem kereste jelzéssel érkeztek vissza. A tartózkodási helyének ellenőrzése eredményeként megállapítást nyert, hogy ismeretlen helyre távozott, ezért a Fővárosi Ítéltábla 2025. május 29. napján elfogatóparancsot bocsátott ki vele szemben, amely nem vezetett eredményre. A Be. 749. § (1) bekezdés alapján előterjesztett ügyészi indítványra az ítéltábla a Be. CI. Fejezete szerinti távollétes eljárás szabályai szerint fejezte be az eljárást. Figyelemmel arra, hogy tartózkodási helye a másodfokú eljárás befejezéséig sem vált ismertté, az ítéltábla az ügydöntő határozatát a távollétes eljárásra speciálisan irányadó jogorvoslati kioktatással foglalta írásba, és az ily módon kerül hirdetményi úton kézbesítésre.

[17] A vádlott és a védő fellebbezését az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész az előzetes bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[18] Szabályszerű hirdetményi idézés ellenére a vádlott a nyilvános ülésen nem jelent meg.

[19] A védő a nyilvános ülésen előadott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában előadottakat változatlanul fenntartotta, azokat nem kívánta kiegészíteni.

[20] Tekintettel arra, hogy a vádlott és a védő felmentésért fellebbezett, az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta. A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, továbbá az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. Mindemellett a Be. 590. § (7) bekezdése alapján az ítéltábla hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálat alapját képező – a feltételes szabadságra bocsátásra, az előzetes fogvatartás beszámítására és a bűnügyi költségre vonatkozó – ítéleti rendelkezéseket is.

[21] A perrendi szabályok vizsgálata során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében nevesített ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt, az eljárás lefolytatására lényeges kihatással bíró és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan relatív szabálysértést, amely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezte volna. Ilyen eljárási szabálysértésre egyébként maguk a felek sem hivatkoztak.

[22] A Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. Minden olyan releváns bizonyítékot beszerzett és megvizsgált, amely ennyi idő elteltével még rendelkezésre állt, és azokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte. A

bizonyítékok számbavételét követően azok érdemi egybevetésével megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, másokat pedig miért vetett el a történeti tényállás megállapítása során. Bizonyítékértékelő tevékenységéről és annak eredményéről a másodfokú bíróság által is nyomon követhető módon számot adott.

[23] Az elsőfokú bíróság a tényállás tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (1) és (2) bekezdésben rögzítettek szerint maradéktalanul eleget tett, a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat megtartotta. Az eljárásban résztvevő személyek, így a vádlott, a sértett és a többi tanú kihallgatására a perrendi akadályok előzetes tisztázása és az arra irányadó törvényi figyelmeztetések elhangzását követően került sor. Intézkedett az ismeretlen helyen tartózkodó tanú⁴ tanú felkutatása iránt. Mivel ez nem járt sikerrel, a tárgyaláson a nyomozati vallomását felolvasta, illetve ismertette. Az elsőfokú bíróság a Be. 527. § (2) bekezdés b) pontja alapján ugyancsak törvényesen olvasta fel tanú⁶ tanú nyomozati vallomását, figyelemmel arra, hogy a tanú meghallgatását a vádlott és a védő sem indítványozta. A személyi bizonyítékokon kívül a vádlott büntetőjogi felelősségének elbírálásához szükséges okirati bizonyítékokat is a tárgyalás anyagává tette.

[24] Bár az elsőfokú eljárás időpontjára a cselekményről készült kamerafelvétel nem volt már elérhető pendrive-on, továbbra is rendelkezésre állt a kamerafelvételt megtekintő rendőrök által készített jelentés, valamint a felvételt megtekintő személyek tanúvallomása, így az objektív bizonyítékot jelentő felvétel, bár más személyek észlelésén keresztül, mégis megismerhető volt. A törvényszék tanúként kihallgatta a helyszínre érkező rendőröket, akik elmondták, hogy a felvétel megtekintése alapján vonták intézkedés alá a vádlottat.

[25] Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény 109. § (1) bekezdése alapján a büntetőügyben hozott tagállami ítélet a magyar bíróság ítéletével azonos érvényű, és azt a tagállami ítélet meghozatalát követően indult büntetőeljárásban az eljáró bíróság, ügyészség és nyomozó hatóság figyelembe veszi. A vádlott bűnügyi előéleti adatait erre figyelemmel az ítéltábla kiegészíti az ECRIS-ből lekérdezett adatok alapján azzal, hogy a vádlottat a Strasbourgi Büntetőbíróság 2023. augusztus 18. napján kelt és 2023. szeptember 8. napján jogerőre emelkedett FR-C-240269460200000 számú ítéletével családon belüli erőszak vagy fenyegetés [Code pénal 222-13. cikk (1) bekezdés, és 132-80. cikk], magánlaksértés [Code pénal 226-4. cikk (1) és (3) bekezdés], valamint rongálás [Code pénal 322-1. cikk] miatt 6 hónap szabadságvesztésre, 3 év távoltartásra, 5 év kitiltásra és 3 év bizonyos helyek látogatásától eltiltásra ítélte. A cselekmények elkövetési ideje egységesen: 2023. augusztus 16. napja.

[26] vádlott vádlott az eljárás során végig tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, védekezése szerint a korábban több ízben öngyilkosságot megkísérlő sértett¹ sértett nyakon szúrta magát az étkezéshez használt késével.

[27] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a sértett vallomásai nem voltak teljesen következetesek sem a vádlotthoz fűződő viszonyát, sem a cselekmény lefolyását illetően. A nyomozás során még alátámasztotta az önsértésre vonatkozó vádlotti védekezést. A bírósági tárgyaláson sem tagadta, hogy korábban szuicid hajlamai voltak, azonban a cselekménnyel kapcsolatban elbizonytalanodott, és ittasságára, illetve arra hivatkozva, hogy nem emlékszik már a történetekre, csupán elképzelhetőnek tartotta, hogy magának okozta a sérülést a keze ügyében lévő vajazó késsel.

[28] Alappal vetette el a törvényszék a sértettnek a vádlott védekezését alátámasztó, egyébként sem következetes nyilatkozatait, ugyanis egyértelműen érzékeltetni lehetett a tanú elfogultságát. Az eljárás adatai alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a sértett részben a vádlott ráhatására, részben a hozzá fűződő viszonya miatt tett őt menteni igyekvő vallomásokat. A helyszínre kiérkező rendőrök külön megjegyezték jelentésükben, hogy a vádlott azt követően, hogy a gondo² a cselekmény elkövetőjeként azonosította őt, hirtelen

megkérdezte a sértettől, hogy miért szúrta magát nyakon. Mivel mindenképpen beszélni akart vele, és manipulálni kívánta, fizikailag el kellett távolítani a sértett közeléből. A sértett és a vádlott a cselekményt megelőzően a barátságnál is szorosabb érzelmi viszonyban álltak egymással, amit a vádlott is elismert. A nyomozási bíró ülésén a vádlott ezt megerősítve elmondta, hogy már a sértett kórházi ellátását követően „együtt aludtak, mintha mi se történt volna.” Folyamatosan igyekezett kontroll alatt tartani a sértettet, még a nyomozati kihallgatására is elkísérte őt, arra hivatkozva, hogy „jó barátok.” A sértett úgy nyilatkozott, hogy nem áll kényszer, fenyegetés hatása alatt, de azt is hozzátette, hogy a vádlottal „legjobb barátok”, a cselekmény előzményei kapcsán pedig arról tett említést, hogy „előjöttek a családi gondjaik.” A vádlott manipulálási kísérleteit tanú4 tanú is megerősítette. A sértett először azt mondta a tanúnak, hogy „megszúrták”, majd miután a vádlott utasító hangnemben közölte, hogy „miért szúrtad meg magad?”, az erősen vérző sértett már azt kezdte el mondani, hogy saját magát szúrta meg és még orvosi ellátást sem akart igénybe venni, hogy ne induljon büntetőeljárás. A tanú is úgy érezte, hogy a sértett inkább magára vállalta az egészet, mert fenyegetve érezte magát és érződött, hogy a vádlottal szemben alávetett helyzetben van. A törvényi figyelmeztetések ellenére tehát a sértett valótlannul állította, hogy magának okozta a sérülést, amit a tárgyaláson már csak a valószínűség szintjén tartott fenn, ezért ezt a vallomásrészt figyelmen kívül kellett hagyni a tényállás megállapítása során, különös tekintettel arra, hogy az egyéb bizonyítékok is tényszerűen cáfolták.

[29] Bár az igazságügyi orvosszakértő a testtájék könnyű elérhetőségére tekintettel kategorikusan nem tudta kizárni annak lehetőségét, hogy a sértett magának okozta a szúrt sérülést, a szakvélemény azt is rögzítette, hogy valamilyen hegyel-éllel bíró eszköz okozhatta, melyre a sértett által megjelölt vajazókés kis-közepes erőbehatással nem feltétlenül lehetett alkalmas. Ezzel szemben a helyszíni szemle alkalmával a vádlott táskájából többféle éles, hegyes kés, csavarhúzó került elő. Az eljárás során adat merült fel arra nézve is, hogy a vádlott, miután elvette a kést a sértettől, eltörölte azt. Mindezt pedig együtt kell értékelni azzal, hogy az emberi vér kimutatására szolgáló reagens pálca a vádlottnál talált összes késen (és egyéb eszközön) pozitív eredményt jelzett.

[30] A vádlott és a sértett között lejátszódott eseménysorról készült felvételt a kiérkező rendőrökön kívül az intézmény helyszínen tartózkodó dolgozói – tanú3 és tanú5 – is látták, a vádlott és sértett konfliktusában nem érintett kívülálló tanúk egybehangzó vallomásai alapján kétséget kizáró módon cáfolható volt a vádlott védekezése. A kamerafelvételt a tárgyaláson objektív okok miatt nem lehetett levetíteni, az azt megtekintő négy személy egybehangzóan és határozottan nyilatkozott arról, hogy az oszlop takaróhatása ellenére is egyértelműen felismerhető volt az a mozdulat, amellyel a vádlott – önsértéssel össze nem keverhető módon – megszúrta a sértettet. A rendőri jelentés rögzítette tanú3 ügyeletes gondozó nyilatkozatát, aki közölte a kiérkező rendőrökkel, hogy az egyik férfi megszúrt egy másikat.

[31] Az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége minden tekintetben törvényes volt. A vádlott és a védő felmentésre irányuló indítványa valójában a bizonyítékok elsőbírői mérlegelését sérelmezi. A bizonyíték bizonyító ereje felülmérlegelésének tilalma csak akkor törhető át, ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat hiányosan értékelte, iratellenes megállapításokat tett, vagy tényből tényre helytelenül következtetett. Az ítéletábra azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ilyen hibát nem vétett, mérlegelő tevékenysége az eljárási törvény előírásainak maradéktalanul megfelelt, az általa megállapított tényállás megalapozatlansági hibában nem szenved. A vádlottra nézve kedvező, a sértett önkárosító magatartását rögzítő tényállás megállapításának emiatt nem volt helye. Az ugyanis a bizonyítékok – megalapozott tényállás melletti – újraértékelésének eljárásjogi tilalmába

ütközött volna [B e. 591. § (1) bekezdése, Be. 592. § (2) bekezdés második mondata], ahogy erre a fellebbezési főügyészség is helyesen utalt átiratában.

[32] A vádlott védekezésének elfogadását és ezen keresztül a felmentését célzó fellebbezések ennél fogva nem vezethettek eredményre.

[33] A törvényszék által megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállásban olyan körülményt, amely alapján a vádlottat fel kellene menteni vagy vele szemben az eljárást meg kellene szüntetni, az ítéltábla nem észlelt. A törvényszék ugyanis semmilyen olyan előzményi adatot nem rögzített a tényállásban, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a vádlott a sértett jogellenes támadása miatt jogos védelmi helyzetben vagy végszükségben cselekedett volna. A [45] bekezdésben kifejtettek szerint a vádlott terhére rótt cselekmény nem évült el, így ez okból sem volt helye az eljárás megszüntetésének.

[34] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. A terhére rótt testi épség elleni bűncselekmény minősítése mindenben megfelel a büntető anyagi jog szabályainak és az irányadó bírói gyakorlatnak.

[35] Az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző testi sértést az követi el, aki más testi épségét vagy egészségét sérti. A (6) bekezdésben írt büntetett akkor valósul meg, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

[36] Az 1978. évi IV. törvény 16. §-a szerint kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

[37] Az életveszélyt okozó testi sértés materiális bűncselekmény jellegével függ össze, hogy nem kizárt a bűncselekmény kísérletének a megállapítása olyan esetben, amikor az elkövető tudata átfogja az életveszélyes következmény beállásának a lehetőségét, és ebbe az eredménybe belenyugodva cselekszik. Ennek megállapítására akkor van mód, ha a bántalmazásra használt eszköz jellegéből, illetve az elkövetés módjából, a véghezvitel körülményeiből, a célba vett testrész helyéből és az elkövetésnél szerepet játszó egyéb körülményekből egyértelműen megállapítható, hogy az elkövető az élet kioltására irányuló szándék nélkül ugyan, de a testi sértésre irányuló határozott szándékkal intézett a sértett testi épsége vagy egészsége ellen támadást, a tudata átfogta az életveszélyes sérülés bekövetkezésének a reális lehetőségét, és abba legalábbis belenyugodva cselekedett.

[38] Az irányadó bírói gyakorlat szerint az életveszélyt okozó testi sértés kísérlete csak akkor állapítható meg, ha az eset összes körülményeiből arra lehet következtetni, hogy az elkövető szándéka – legalább eshetőlegesen – az életveszélyt okozó sérülés okozására irányult. Ennek feltétele pedig, hogy a bántalmazás olyan intenzitással és módon valósuljon meg, amely a közönséges élettapasztalat szerint is a ténylegesen okozottnál súlyosabb sérülés előidézésére vezet, és az ilyen eredmény kizárólag az elkövetőn kívülálló ok miatt marad el (BH1993. 653., BJD 6349–6351. szám).

[39] A cselekmény jogi értékelésekor szükséges rögzíteni, hogy a sértetten kívül a vádlott is erősen ittas állapotba került. Az önhibából ittas állapotba kerülő és bűncselekmény tényállását megvalósító személyt ugyanakkor olyannak kell tekinteni, mintha a beszámítási képessége teljes lenne. Az ittas állapotban elkövetett cselekmény is annak tárgyi oldalához képest szándékos vagy gondatlan cselekménynek minősülhet. Ennek körében az elkövetés körülményeinek elemzésével azt kell vizsgálni, hogy a cselekmény miként lenne minősítendő az alanyi oldal teljessége esetén [III. számú Büntető Elvi Döntés].

[40] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tárgyi oldal elemzésének eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a támadott testtájék, a létfontosságú ereket rejtő nyaki képletek, a sérülés helye, az erőbehatás mértéke és az elkövetés egyéb körülményei alapján a vádlott szándéka eshetőlegesen a ténylegesnél súlyosabb, életveszélyes

sérülés okozására is kiterjedt. E tények felismerése nem igényel speciális anatómiai ismeretet, hiszen nem annak előrelátása várható el, hogy pontosan hol futnak a létfontosságú erek és idegek, és azoknak mi a szaknyelvi megnevezése, hanem annak a közismert ténynek a tudata, hogy nyak késsel történő megvágása élettel össze nem egyeztethető sérüléshez vezethet.

[41] A vádlott nyilvánvalóan nem tudta kiszámítani, hogy a szúrás ténylegesen hol éri a sértett nyakát, arra neki semmiféle ráhatása nem volt, azt semmilyen módon nem tudta befolyásolni. Ha vádlotté más szögben találja el a sértett nyakát, az alkalmas lehetett volna életveszélyes sérülés okozására, ahogy azt az orvosszakértő véleményezte. A ténylegesen elszenvedett sérülés létrejöttében kizárólag a véletlen játszott szerepet, mint az az orvosszakértő is megjegyezte, a súlyosabb eredmény bekövetkezése a vádlotton kívül álló okból maradt el. Abban az esetben pedig, ha életveszély ténylegesen nem következett be, ám ennek reális lehetősége fennállt, és az eredmény elmaradása kizárólag a véletlenül múltott, az életveszélyt okozó testi sértés büntetnének a kísérletét kell megállapítani (BH1993. 538.). Ez adott esetben akkor is megvalósulhat, ha a sértett csupán 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenved (BH1993. 405., BH2000. 284.).

[42] A kifejtettek szerint a vádlott a súlyosabb eredmény lehetőségébe belenyugodva, eshetőlegesen szándékkal cselekedett. Ha az életveszélyre is kiterjedő szándék megállapítható, az eredmény azonban elmarad, tehát még közvetett életveszély sem következett be, akkor a 3/2013. számú BJE határozat I/4. pontja értelmében az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítására kell, hogy sor kerüljön.

[43] Az elsőfokú bíróság a Btk. 2. § (1) bekezdés vizsgálata körében helyesen foglalt állást arról, hogy jelen ügyben az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvényt kell alkalmazni. A cselekmény mind az elkövetéskori, mind az elbíráláskori Btk. szerint életveszélyt okozó testi sértés kísérletének minősül, és 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A kísérlet büntetési tételkeretet enyhítő hatása ugyancsak azonos a két törvényben. A különös visszaesőkre vonatkozó szabályok, a megállapíthatóságának feltételei, a büntetési tételkeretet emelő hatása, illetve az egyszeres leszállást érintő megszorító szabályok mindkét törvényben megegyeznek, és nincs különbség a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja tekintetében sem, az mindkét esetben a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő nap, mint ahogy nem változtak a beszámítás szabályai sem. Mindezek figyelembevételével, mivel a vádlottra nézve nem eredményez kedvezőbb elbírálást, nincs indoka az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazásának.

[44] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést arra, hogy a jelen eljárásban a vádlott különös visszaesőnek minősül. Az elsőfokú bíróság által beszerzett ítéletkiadmány adatai alapján megállapítható, hogy a vádlott a vád tárgyává tett testi épség elleni cselekményét a bíróság 2011. január 5. napján kelt és – a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság számon2 számú ítéletével – 2011. január 5. napján jogerőre emelkedett számon. számú ítéletével – más büncselekmények mellett – testi sértés vétsége miatt kiszabott 7 hónap fogházbüntetés 2012. március 27-i kitöltésétől számított három éven belül követte el. Ezen elítélés ugyan nem szerepel már a bűnügyi nyilvántartásban, ugyanakkor az 1978. évi IV. törvény 100.§ (3) bekezdése és az ahhoz kapcsolódó bírói gyakorlat értelmében a visszaesés és az ahhoz fűződő hátrányos jogkövetkezmények akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek. Megjegyzendő továbbá, hogy a Btk. 97. § (3) bekezdés alapján a korábbi elítéléshez fűződő büntetőjogi jogkövetkezmények jelenleg sem tartoznak azon hátrányos jogkövetkezmények közé, amelyek alól a terhelt meghatározott idő elteltével mentesülhet.

[45] Az 1978. évi IV. törvény 83. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy

igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[46] Ahogy a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[47] A büntetéskiszabási körülményeket az elsőfokú bíróság csak részben tárta fel helyesen, és azokat csak részben értékelte a súlyuknak megfelelően.

[48] Helyesen vette figyelembe súlyosító körülményként a cselekmény önhibából eredő ittas állapotban történő elkövetését és a vádlott büntetett előéletét. Utóbbinak azonban nem indokolt nagyobb nyomatékot tulajdonítani, mivel az ügyiratokból a vádlott egyetlen elítélése ismert, amely jelen ügyben a különös visszaesői minőségét megalapozza. Az abban foglalt cselekményeket a vádlott 43 évesen követte el, azt megelőzően pedig büntetlen előéletű volt.

[49] Ezzel szemben helyesen értékelte enyhítő körülményként, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedt. A vádlott megromlott egészségi állapotát ugyancsak a javára kellett értékelni, igazoltan több krónikus betegségben szenved. A nyomozati bíró előtti kihallgatásán elmondta, hogy infarktuson esett át, többször műtötték, mellkasába stentet ültettek be, naponta több gyógyszert szed.

[50] A rendkívül jelentős, 13 évhez közelítő időmúlást a törvényszék álláspontjával ellentétben nem lehetett teljes közömbösnek tekinteni, miután az nem kizárólag a vádlott magatartására volt visszavezethető. Tényszerűen megállapítható, hogy az egyébként hajléktalan életmódot folytató vádlott a 2012. december 7-i gyanúsított ki hallgatását követően ismeretlen helyre távozott, a felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, ezért vele szemben 2014. június 13. napján elfogatóparancsot kellett kibocsátani. A nyomozóhatóság ezt követően a terhelt kézrekerítése érdekében további érdemi intézkedést nem tett, csak 2022. június 3. napján, vagyis mindössze 10 nappal az elévülés bekövetkezése előtt került sor vele szemben nemzetközi elfogatóparancs kibocsátására. Az eljárás elhúzódásában tehát részben a hatóságok tétlensége is szerepet játszott, amely nem eshet a vádlott terhére. Ezért a cselekmény elévülési idejét majdnem kétszeresen meghaladó objektív időmúlást, amelyhez az elsőfokú ítélet kihirdetésétől számított időt is hozzá kell számítani, csekélyebb mértékben ugyan, de a vádlott javára kellett értékelni.

[51] További enyhítő körülmény volt a cselekmény csekélyebb konkrét tárgyi súlya és a sértettnek az eljárás kezdete óta tanúsított megbocsátásként értékelhető magatartása, még ha ezt szavakkal nem is fejezte ki, valamint kis mértékben az is, hogy a vádlott elsősegélyt nyújtott a sértettnek.

[52] Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy az 1978. évi IV. törvény 83. § (2) bekezdése és a különös visszaesői minőségre az 1978. évi IV. törvény 97. § (1) bekezdése szerint irányadó büntetési tétel középértéke 7 év. Az ítéltábla osztotta a törvényszék álláspontját a tekintetben, hogy a különös visszaesőnek minősülő vádlottal szemben a

büntetési célok a kirívóan hosszú időmúlás ellenére is csak végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetőek el. Figyelembe véve azonban a cselekmény konkrét tárgyi súlyát, vagyis azt, hogy a vádlott ténylegesen 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést okozott a sértettnek, és hogy a sértett magatartásából a megbocsátására lehet következtetni, az ítéltábla a szabadságvesztés büntetést a törvényi minimumot jelentő 2 évre enyhítette. A speciális prevenció érdekében azonban a végrehajtás felfüggesztésére nem látott lehetőséget, tekintettel arra, hogy a vádlott ország újabb erőszakos bűncselekményeket követett el, amiért őt a francia bíróságok jogerősen elítélték, ami arra enged következtetni, hogy személyében rejlő társadalomra veszélyesség nem elhanyagolható.

[53] Az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályhelyek pontos megjelölésével, törvényesen határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben. A feltételes szabadság kezdő időpontjára vonatkozó rendelkezést ugyanakkor az ítéltábla mellőzte. Az 1978. évi IV. törvény esetében ennek a rendelkező részben történő feltüntetése szükségtelen, mivel a feltételes szabadságra bocsátás kezdő időpontja a végrehajtási fokozathoz igazodik.

[54] A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt, büntetett előéletű és ezáltal személy elleni erőszakos cselekményt elkövető vádlott méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért attól indokoltan tiltotta el a törvényszék, annak mértékén a terhelt különös visszaesői minősége miatt a másodfokú bíróság sem változtatott.

[55] Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, viszont elmulasztotta feltüntetni a bűnügyi felügyelet fajtáját és befejező időpontját, ezért azokat az ítéltábla pótolta. Miután az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) bekezdése értelmében az előzetes fogvatartáson kívül csak a házi őrizet tartama számítható be, a beszámítás a lakhelyelhagyási tilalomnak megfelelő közigazgatási terület elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletre nem, csak az őrizetben töltött időre vonatkozik.

[56] A bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről az elsőfokú bíróság számítási hiba nélkül, helytállóan rendelkezett, az pontosításra nem szorult.

[57] Az ítéltábla a fenti indokokra figyelemmel – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[58] A másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel, mivel a vádlott és a védő fellebbezése részben eredményre vezetett, teljes egészében az állam viseli.

[59] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

[60] A másodfokú bíróság tájékoztatja vádlott vádlottat, hogy

- a Be. 752. § (4) bekezdés szerint, ha a terhelt tartózkodási helye a jogerős ügydöntő határozat meghozatala után válik ismertté, a javára perújítási indítványt lehet előterjeszteni,
- a Be. 637. § (1) bekezdés g) pont értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozatával befejezett büntetőeljárás esetén perújításnak van helye, ha az alapügyet a CI–CII. Fejezet szerint fejezték be,
- a Be. 637. § (5) bekezdés szerint – ha a terhelt elérhető – 637. § (1) bekezdés g) pontja esetén a perújítás lefolytatása kötelező,
- a Be. 639. § (3) bekezdés szerint a terhelt és a védő a 637. § (1) bekezdés g) pontjára alapított perújítási indítványt attól a naptól számított egy hónapon belül terjesztheti elő, amelyen az alapügyet befejező ügydöntő határozat jogerőre emelkedéséről tudomást szerzett,

- a Be. 639. § (4) bekezdés szerint a perújítási indítványban meg kell jelölni az alapügyet, amely ellen a perújítás irányul, az indítvány okát, valamint a perújítás alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait. A 637. § (1) bekezdés g) pontjára alapított perújítási indítványban valószínűsíteni kell az alapügyet befejező ügydöntő határozat jogerőre emelkedéséről való tudomásszerzés időpontját is.

- a Be. 639. § (5) bekezdés szerint a perújítási indítványnak tartalmaznia kell az indítványozó kézbesítésre alkalmas elérhetőségét, a 637. § (1) bekezdés g) pontjára alapított perújítási indítványnak továbbá a terhelt tényleges tartózkodási helyét.

Budapest, 2025. július 3.

A határozat tervezetét dr. Hazafi Áron bírósági titkár készítette.

A Fővárosi Törvényszék 2024. október 24. napján kelt 401.B.67/2024/34. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.32/2025/16. számú ítéletében írt változtatásokkal 2025. július 3. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. július 3.

dr. Szalai Géza
a tanács elnöke